

RYGA 7 - 11 maja 2018 r.

Wizyta robocza na Łotwie

Meźciema Pamatskola 25 – Ryga

W dniu 7 maja 2018r. grupa 7 uczniów Publicznej Szkoły Podstawowej w Czarnej pod opieką 3 nauczycieli wybrała się samolotem do stolicy Łotwy – Rygi. Było to już drugie spotkanie robocze realizowanego przez szkołę **projektu Healthy living; Eco acting...** w ramach **unijnego programu Erasmus+**. W spotkaniu wzięli udział przedstawiciele szkół partnerskich z czterech krajów: Polski, Grecji, Hiszpanii i oczywiście goszczącej nas Łotwy.

Ważnym punktem wizyty roboczej było podsumowanie i ewaluacja dotychczasowych działań oraz nakreślenie i szczegółowe omówienie zadań dla poszczególnych szkół przed wizytą roboczą w Grecji.

7 maja 2018r. – dzień przylotu (poniedziałek)

Widok z samolotu, którym podróżowaliśmy

RYGA 7 - 11 maja 2018 r.

Delegacja uczniów i nauczycieli z Polski rozpoczęła swą podróż we wczesnych godzinach porannych. Grupa wyjechała busem do Rzeszowa, następnie z lotniska Rzeszów – Jasionka miał miejsce wylot do Warszawy, gdzie po przesiadce zajęliśmy miejsca w samolocie, który podniebnym lotem przeniósł nas do Rygi. Cel podróży osiągnęliśmy w godzinach wczesno-popołudniowych. Tuż po nas wylądowała grupa z Grecji. Na lotnisku czekała już na nas delegacja nauczycieli z partnerskiej szkoły. Po krótkim powitaniu, wspólnie udaliśmy się do szkolnego autobusu, który zawiózł nas pod macierzystą szkołę. Tam czekały już rodziny, u których nasi uczniowie mieli zamieszkać przez kolejnych kilka dni. Nauczyciele zostali zakwaterowani w pobliskim hotelu.

8 maja 2018r. – dzień pierwszy (wtorek)

O godzinie 8:30 odbyło się **oficjalne powitanie gości** w szkole – Mezciems Primary School. Każda grupa uczniów wraz z opiekunami została uwieczniona na wspólnej fotografii.

Następnie odbyła się **prezentacja szkół partnerskich**. Reprezentanci wszystkich współpracujących krajów przedstawili prezentacje multimedialne o swoich szkołach, krajach, tradycjach, zwyczajach, kulturze.

RYGA 7 - 11 maja 2018 r.

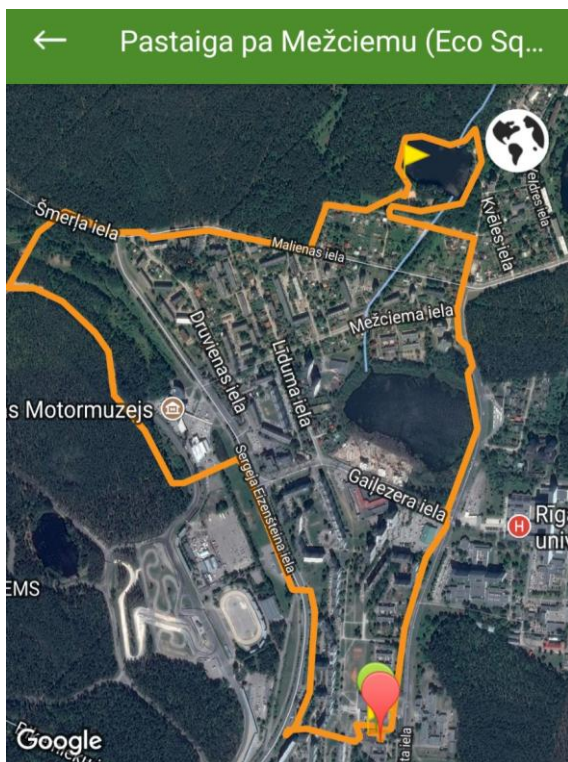
Kolejnym punktem dnia było **zwiedzanie szkoły**. Odwiedzenie uczniów podczas lekcji i zajęć praktycznych, gdzie spotkaliśmy się z życzliwym przyjęciem zarówno ze strony uczniów jak i prowadzących zajęcia nauczycieli. Pani dyrektor osobiście oprowadzała gości zapoznając z historią placówki.

Po zwiedzaniu szkoły nauczyciele z wszystkich grup udali się na **spotkanie z dyrektorem szkoły**. Podczas spotkania odbyła się dyskusja na temat struktury szkolnictwa na Łotwie oraz w pozostałych krajach partnerskich.

Uczniowie udali się w tym czasie na **zajęcia sportowe nad jezioro Dambjapurva**. Wspólnie z kolegami i koleżankami, u których zamieszkali przemierzali „**ścieżkę zdrowia**”. Podczas zajęć uczniowie wzięli udział w biegu na orientację w terenie. Musieli nie tylko pracować z mapą, wykonywać kolejno odnalezione zadania, ale przede wszystkim pokonywać barierę językową i ćwiczyć komunikację w języku angielskim. W tej konkurencji jeden z naszych uczniów zajął II miejsce.

Trasa przebiegu

Po krótkim odpoczynku i lunchu zjedzonym w szkolnej stołówce uczniowie z Polski, Łotwy, Grecji i Hiszpanii wspólnie z koordynatorami projektu i nauczycielami udali się autokarem do starej części Rygi.

RYGA 7 - 11 maja 2018 r.

Następnie rozpoczęło się odkrywanie tego interesującego miasta – Rygi.

Ryga - stolica i największe miasto Łotwy położone nad rzeką Dźwiną w pobliżu jej ujścia do Bałtyku w Zatoce Ryskiej. Miasto założone w 1201 r. przez biskupa Alberta von Boxhöuden. Jest głównym ośrodkiem gospodarczo - przemysłowym, komunikacyjnym, kulturalnym i naukowym kraju. **Zabytkowe Stare Miasto** wpisane jest na listę światowego dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego **UNESCO**. Stanowi **jedno z największych w Europie skupisk architektury secesyjnej**. W 2014 r. liczba ludności Rygi wynosiła około 700 tys. osób. To takie miasto, w którym jest po prostu przyjemnie. To tutaj mieszka 1/3 mieszkańców Łotwy. Starówka z dużą ilością knajpek i restauracji. Sporo zieleni, parków, miejsc, by pospacerować po ulicach starówki lub po prostu posiedzieć na ławeczce.

TO WARTO WIEDZIEĆ:

- **17 września 1991** – Łotwa została członkiem ONZ;
- **marzec 2004** – Łotwa wstąpiła do NATO;
- **1 maja 2004** – Łotwa wstąpiła do Unii Europejskiej;
- **1 stycznia 2014** – Łotwa wstąpiła do strefy euro;
- Kraj ten jest 4,8 razy mniejszy od Polski;
- Główną religią jest protestantyzm;
- Najdłuższą rzeką jest Dźwina;
- Pełna nazwa kraju - Republika Łotewska;
- Średnia temperatura wynosi w styczniu -4°C , w lipcu 17°C .

The Freedom Monument

Katedralna Cerkiew p.w. Narodzenia Pańskiego.

Nauczyciele i koordynatorzy projektu z Łotwy, Hiszpanii, Grecji i Polski.

RYGA 7 - 11 maja 2018 r.

Cat sculpture on the Tower of the house.

Dom Kotów, Dom Czarnych Kotów lub **Koci Dom** - budynek usytuowany na ryskim Starym Mieście przy ulicy Meistaru 10, zbudowany w 1909 roku według projektu Friedricha Scheffela. Jest to secesyjny budynek stylizowany na architekturę średniowieczną. Jest głównie znany ze względu na rzeźby dwóch kotów z charakterystycznie wygiętymi grzbietami i uniesionymi ogonami. Rzeźby te umieszczone są na bocznych wieżyczkach budynku. **Z rzeźbami kotów wiąże się legenda**, zgodnie z którą wizerunki tylnej części ciała kotów były pierwotnie zwrócone w kierunku biur Wielkiej Gildii - ekskluzywnego klubu bogatych niemieckich przemysłowców, niedostępnego dla innych nacji. Taka lokalizacja rzeźb miała być swego rodzaju zemstą właściciela domu, Łotysza Plume, za odmowę przyjęcia go w poczet członków klubu. Obrażony prezydent gildii wytoczył proces sądowy, który trwał podobno dziesięć lat i zakończył się wyrokiem nakazującym odwrócenie kotów ogonem. Być może również z tym zdarzeniem wiąże się znane polskie powiedzenie

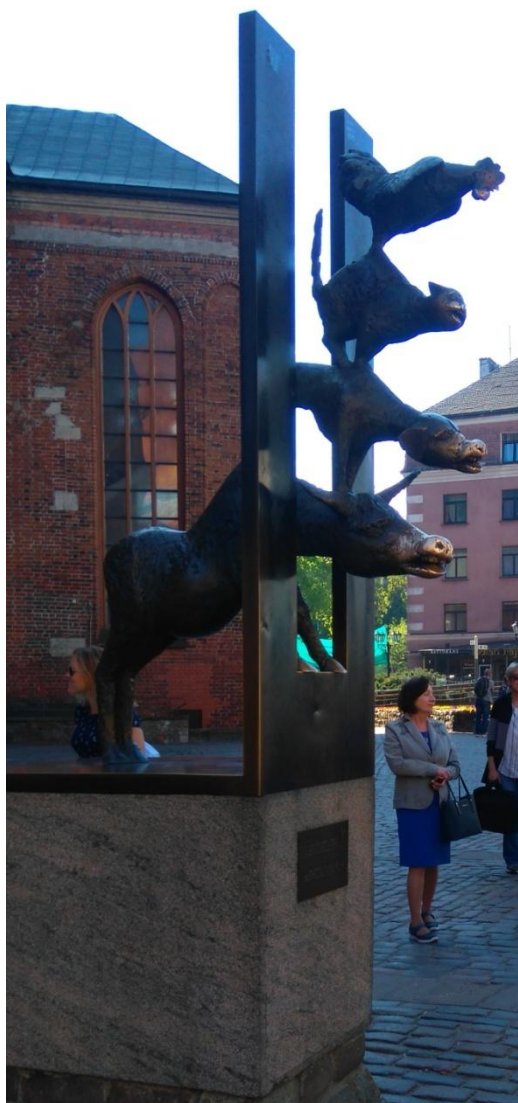

Budynek Sejmu w Rydze.

*The house of Blackheads
Dom Bractwa Czarnogłowych*

Bremen Town Musicians

Po bardzo pracowitym dniu wszyscy chętnie wrócili do swoich tymczasowych domów udając się na zasłużony odpoczynek. Pozostałą część dnia nasi uczniowie spędzili wspólnie z rodzinami, u których zamieszkali. To była wspaniała okazja do nawiązania dobrych relacji z rówieśnikami oraz poznania kultury i zwyczajów jakie panują na Łotwie.

9 maja 2018r. – dzień drugi (środa)

Kolejny słoneczny dzień pobytu na Łotwie zapowiadał się bardzo pracowicie i interesująco. O godzinie 9:00 koordynatorzy projektu rozpoczęli sesję roboczą

mającą na celu ewaluację dotychczasowych działań oraz przydział zadań dla poszczególnych szkół przed wizytą roboczą w Grecji.

W tym samym czasie uczniowie wzięli udział w międzynarodowych warsztatach kulinarnych. Młodzież została podzielona na grupy, a następnie każdy z zespołów otrzymał swój przepis, składniki oraz sprzęt niezbędny do wykonania zadania. W mieszanych grupach przygotowywali zdrową pizzę **i jadalne rzeźby z owoców i warzyw - mandale**. Mandala to rysunek na planie koła; wywodzi się z tradycji hinduskiej, a jej nazwa oznacza "koło życia, cały świat,". Koło uważane jest za symbol harmonii i doskonałości.

Korzyści z tworzenia mandali:

- rozwija wyobraźnię (kreatywna edukacja),
- pomaga w skupieniu uwagi i koncentracji,
- pozwala wyrazić uczucia, lęki i myśli,
- rozwija koordynację wzrokowo-ruchową,
- pomaga się wyciszyć i zrelaksować.

Prace uczniów:

RYGA 7 - 11 maja 2018 r.

Dzięki temu zadaniu uczniowie mogli doskonalić umiejętność pracy zespołowej, rozwijać wyobraźnię poprzez kreatywne działanie, szlifować komunikację w języku angielskim oraz wymieniać się swoimi ulubionymi przepisami.

Po prezentacji dań był czas na ich degustację. Potrawy przygotowane przez uczniów smakowały wyśmienicie, dlatego wszyscy chętnie po nie sięgali.

RYGA 7 - 11 maja 2018 r.

Tuż przed południem uczniowie i nauczyciele spotkali się w jednej z sal goszczącej nas szkoły, gdzie pod fachowym okiem Josepa – koordynatora z Hiszpanii - dopracowywali i ćwiczyli choreografię do „Eco rapu”.

„Eco Squads song” – próba 1

*Na zdjęciu (od lewej):
Brajan W., Wojtek B., Ola K., Adrian W., Michał K., Ania K., Igor W.*

Następnie, tanecznym krokiem, wszyscy udali się na lunch do szkolnej stołówki. Kolejno dla uczestników projektu zaplanowano wyjazd nad **Morze Bałtyckie** połączony ze zwiedzaniem Museum of Energy. Pogoda na spacer brzegiem morza była wprost wymarzona.

Na zdjęciu grupa z Polski w komplecie.

RYGA 7 - 11 maja 2018 r.

Ola, Ania i morze ...

Kiedy wszyscy nacieszyliśmy się już widokiem morza udaliśmy się do **Museum of Energy** – Jurmala.

Zaraz po wejściu do obiektu uczniowie z wszystkich czterech krajów zostali w sposób losowy podzieleni na grupy. Każdy zespół otrzymał listę zadań do wykonania na terenie muzeum. Liczyła się zarówno poprawność wykonania zadań, jak i czas.

RYGA 7 - 11 maja 2018 r.

Dzięki nietypowej formie zwiedzania uczniowie z zapałem przystąpili do realizacji otrzymanych zadań. W poszukiwaniu eksponatów - sprzętów elektrycznych, stanowiących rozwiązanie zagadek, bardzo dokładnie zwiedzili cały obiekt.

Na zakończenie zwiedzania pracownicy muzeum przeprowadzili dla nas pokaz ciekawych eksperymentów. Nie zabrakło także upominków dla zwycięskiej drużyny.

W pełni zadowoleni oraz wzbogaceni o nową wiedzę i doświadczenie uczniowie wrócili do swoich tymczasowych domów, by razem z łotewskimi rodzinami spędzić popołudnie i nadchodzący wieczór. Natomiast koordynatorzy po krótkim odpoczynku udali się do XVI wiecznej restauracji w centrum Rygi.

RYGA 7 - 11 maja 2018 r.

10 maja 2018r. – dzień trzeci (czwartek)

Ten dzień rozpoczął się od wyjazdu na uniwersytet **Latvijas Universitāte w Rydze**.

Tam właśnie wzięliśmy udział w przeprowadzonych specjalnie dla nas wykładach i warsztatach dotyczących recyklingu.

RYGA 7 - 11 maja 2018 r.

Po krótkim oczekiwaniu w holu uniwersyteckim zaproszono nas do sali wykładowej.

Uczniowie wraz z opiekunami **wysłuchali wykładu na temat recyklingu.** W początkowej fazie była mowa o sposobie produkcji telefonów komórkowych, pozyskiwaniu materiałów oraz minerałach wykorzystywanych do ich produkcji

Po części teoretycznej rozpoczęła się **część warsztatowa**, podczas której uczniowie w wielonarodowych grupach przystąpili do rozwiązywania zadań praktycznych. Pracując z mapą odpowiadali na pytania związane z szeroko rozumianym zagadnieniem telefonii komórkowej.

Ostatnim zadaniem jakie należało wykonać było rozłożenie na części telefonów komórkowych oraz **odzyskanie i posegregowanie części do recyklingu**.

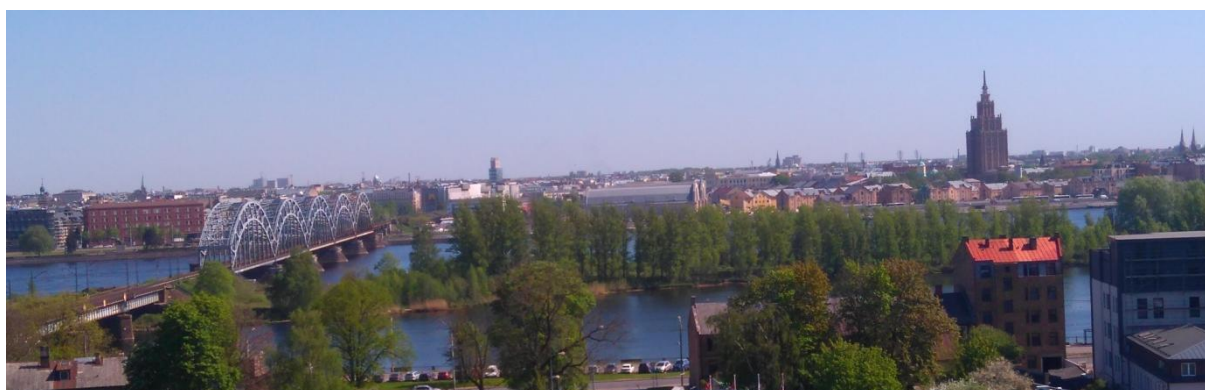

RYGA 7 - 11 maja 2018 r.

W dalszej części programu było **zwiedzanie budynku uniwersytetu**, począwszy od biblioteki, poprzez laboratoria, szklarnie aż do dachu, z którego uczniowie mogli podziwiać panoramę miasta.

Z budynku uniwersytetu roztacza się przepiękny widok na Rygę.

Na zdjęciu most na Dźwinie, a po prawej w oddali wznosi się budynek Łotewskiej Akademii Nauk.

Wieżowiec w Rydze wybudowany na wzór Siedmiu Sióstr Stalina w latach 1952–1958, oddany do użytku w 1960 r. Warto wspomnieć, że Pałac Kultury i Nauki w Warszawie - stanowił „dar narodu radzieckiego dla narodu polskiego”. Wybudowany został także w latach 1952–1955 według projektu radzieckiego architekta Lwa Rudniewa, który inspirował się drapaczami chmur (znanymi poza Rosją jako Siedem Sióstr). To wyjaśnia to niezwykle podobieństwo tych budynków.

RYGA 7 - 11 maja 2018 r.

Dzisiejsze przedpołudnie było bardzo ciekawe. Uczniowie biorąc udział w zajęciach uniwersyteckich zdobywając wiedzę poszerzali horyzonty. Po wykonaniu pamiątkowych zdjęć i krótkim odpoczynku w majowym słońcu wszyscy udali się autokarem w drogę powrotną.

W godzinach popołudniowych uczniowie spędzali czas ze swoimi rówieśnikami, u których zamieszkali.

O godzinie 18:00 wszyscy ponownie spotkali się w szkole aby wziąć udział w **koncercie z okazji Dnia Matki** w wykonaniu dzieci i młodzieży goszczącej nas placówki - Meźciema Pamatskola w Rydze. Po części oficjalnej rozpoczęło się widowisko.

W wydarzeniu wzięli udział nie tylko uczestnicy projektu, ale także rodzice i rodziny miejscowych uczniów. Sala pękała w szwach.

Na zdjęciu mali artyści z Łotwy – bohaterzy dzisiejszego koncertu.

Na zdjęciu najmłodsi chórzyski i tancerze.

I ci nieco starsi ...

RYGA 7 - 11 maja 2018 r.

Wszyscy byli pod ogromnym wrażeniem obejrzanego widowiska. Artyści zachwycali bowiem nie tylko śpiewem i tańcem, ale także różnorodnością strojów regionalnych, w których występowali.

Tuż po koncercie wszyscy zebrali się na podwórku szkolnym, by wziąć udział w **pożegnalnej kolacji** przygotowanej przez rodziny goszczące uczniów. Rodzice przygotowali specjalności kuchni łotewskiej w formie słonych i słodkich przekąsek. Nie zabrakło także kiełbasek z grilla, owoców i warzyw.

Międzynarodowe biesiadowanie.

Po długim i bogatym w atrakcje dniu, najedzeni i zmęczeni udaliśmy się na nocleg. Jutro czeka nas pracowity dzień.

11 maja 2018r. – dzień czwarty (piątek)

Nadszedł ostatni dzień pobytu w Rydze. Już spakowani, ale gotowi na podjęcie nowych wyzwań, jak co dzień wszyscy spotkali się w miejscowej szkole.

Początkowo uczniowie mieli przygotować **landart work** wykorzystując do tego rzeczy, które można znaleźć w naturalnym środowisku, jak: szyszki, kamienie o różnej wielkości i strukturze, słoma, kukurydza itp.

Po ukończeniu "budowy", tak na dobry początek dnia każdy z uczniów i nauczycieli miał przejść na boso „ścieżkę zdrowia – health path”. Okazało się, że najtrudniej było przejść przez szyszki.

RYGA 7 - 11 maja 2018 r.

W tym dniu uczniowie ćwiczyli także **choreografię do „Eco rapu”**, a następnie został nagrany **filmik** ze wspólnego występu.

Po przerwie na drugie śniadanie nastąpiła prezentacja i ewaluacja zadań, jakie poszczególne szkoły wykonywały przygotowując się do wizyty na Łotwie. **Uczniowie podsumowywali prowadzone w szkołach kampanie zachęcające do zdrowego stylu życia.** Przedstawiali działania podejmowane przez szkołę na rzecz propagowania zdrowego stylu życia, ze zwróceniem szczególnej uwagi na zasady zdrowego żywienia. Pracując w międzynarodowych grupach uczniowie dzielili się swoimi pomysłami i doświadczeniem z tego zakresu.

Wszyscy uczniowie omawiali i porównywali piramidy żywności z krajów partnerskich. Okazuje się, że widoczne są różnice między poziomami piramidy. Dla przykładu: na zdjęcie po lewej stronie jest aktualnie obowiązująca w Polsce piramida żywieniowa, a po prawej piramida wykonana przez młodzież z Łotwy.

Po ostatnim posiłku w szkolnej stołówce nadszedł czas pożegnania.

Uczniowie z Polski udali się po raz ostatni do swoich tymczasowych domów. Zabrali swoje bagaże i podziękowali rodzinom za serdeczne przyjęcie ich pod swój dach. Ze swoimi rówieśnikami wymienili się numerami telefonów, adresami e-mail, zrobili wspólne zdjęcia.

RYGA 7 - 11 maja 2018 r.

Cała nasza delegacja z Polski spotkała się ponownie w szkolnym autobusie, który o godz. 15:30 wyruszył w stronę lotniska w Rydze, skąd o godz. 18:30 wystartowaliśmy samolotem w stronę Warszawy.

Przed naszym zespołem rysowała się perspektywa 4 godzinnego oczekiwania na lot Warszawa – Rzeszów. Czas ten wykorzystaliśmy na ciepły posiłek, zakupy, rozmowy i wspomnienia związane z naszym pobytem na Łotwie.

Do Czarnej wróciliśmy już po północy 11/12 maja 2018r. Tam czekali na nas stęsknieni rodzice.

Koordynatorzy projektu